

Udskriftsdato: 14. december 2025

2017/1 BSF 105 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) XXX/XXX om oprettelse af et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399 og (EU) 2016/1624

Ministerium: Udlændinge- og Integrationsministeriet

Journalnummer: Udlændinge- og Integrationsmin., j.nr. 2017-17505

Forslag til folketingsbeslutning

om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) XXX/XXX om oprettelse af et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399 og (EU) 2016/1624

Folketinget meddeler sit samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling på mellemstatsligt grundlag tilslutter sig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) XXX/XXX om oprettelse af et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399 og (EU) 2016/1624.

Bemærkninger til forslaget

1. Formål og baggrund

1.1. Formålet med forslaget til folketingsbeslutning er at opnå Folketingets samtykke, jf. grundlovens § 19, stk. 1, til, at regeringen på Danmarks vegne i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling på mellemstatsligt grundlag tilslutter sig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) XXX/XXX om oprettelse af et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399 og (EU) 2016/1624 (samlet benævnt ETIAS-forordningen).

Den 16. november 2016 fremsatte Kommissionen et forslag (KOM (2016) 0731) til ETIAS-forordningen. Forslaget blev under behandlingen i Europa-Parlamentet og Rådet justeret på en række punkter. Der pågår fortsat forhandlinger i EU om ETIAS-forordningen, men det er forventningen, at forordningen vedtages i foråret 2018. Beslutningsforslaget fremsættes derfor i indeværende folketingssamling, således at det forud for Folketingets åbning i oktober 2018 er muligt i overensstemmelse med Danmarks stilling i forhold til Schengensamarbejdet at meddele Rådet Danmarks tilslutning til forordningen.

Med ETIAS-forordningen oprettes et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse for tredjelandsstatsborgere, der er fritaget for kravet om visum (herefter "ETIAS"). Et lignende system kendes bl.a. fra det amerikanske Electronic System for Travel Authorization (ESTA).

ETIAS skal anvendes til at vurdere, hvorvidt tredjelandsstatsborgere, der ikke behøver visum, opfylder betingelserne for at indrejse i Schengenområdet, allerede inden de ankommer til EU's ydre grænser. Det vil bidrage til at forbedre den indre sikkerhed, forhindre ulovlig indvandring, begrænse risici for folkesundheden og mindske forsinkelser ved grænserne ved at identificere personer, som kan udgøre en risiko på et af disse områder, inden de ankommer til de ydre grænser.

1.2 Danmarks stilling

Forslaget til ETIAS-forordningen er fremsat med hjemmel i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 77, stk. 2, litra b) og d), samt artikel 87, stk. 2, litra a), og er omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Forordningen er således ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark, jf. artikel 2 i protokollen om Danmarks stilling.

Da forordningen udbygger Schengenreglerne, skal Danmark i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling inden seks måneder efter Rådets vedtagelse træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret.

Træffer Danmark afgørelse om, at forordningen skal gennemføres i dansk ret, skabes der en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er bundet af forordningen.

Hvis Danmark ikke tilslutter sig forordningen, skal de medlemsstater, der er bundet af forordningen, overveje, hvilke passende foranstaltninger der skal træffes. Dette kan i yderste konsekvens betyde, at Danmark må træde ud af Schengensamarbejdet.

Det er regeringens opfattelse, at Danmark bør tilslutte sig forordningen, jf. pkt. 4 nedenfor.

Folketingets Europaudvalg gav på den baggrund den 2. juni 2017 mandat til, at Danmark kan meddele Rådet og Kommissionen, at Danmark agter at gennemføre ETIAS-forordningen i dansk ret.

Gennemførelse af ETIAS-forordningen vil nødvendiggøre ændringer af dansk lovgivning, jf. pkt. 5 nedenfor. Danmarks tilslutning til forordningen forudsætter derfor Folketingets samtykke, jf. grundlovens 19, stk. 1. Folketingets samtykke søges indhentet gennem dette beslutningsforslag, dels med henblik

på, at Danmark kan give meddelelse om tilslutning inden for fristen på 6 måneder fra forordningens vedtagelse, jf. ovenfor, dels med henblik på, at de nødvendige lovændringer og administrative tiltag, der vil skulle træde i kraft samtidig med idriftsættelsen af ETIAS, gennemføres tættere på dette tidspunkt, som endnu ikke er kendt.

Det bemærkes i forhold til det af Kommissionen fremsatte forslag, at de afledte ændringer i forordning (EU) 2016/794, der vedrører Europols opgaver, under behandlingen er udskilt til en særskilt forordning. Denne forordning, der vedtages parallelt med ETIAS-forordningen som Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) XXX/XXX om ændring af forordning (EU) 2016/794 med henblik på oprettelse af et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), er ligesom hovedforordningen vedtaget med hjemmel i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 88 og er omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender. Forordningen er således ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark, jf. artikel 2 i protokollen om Danmarks stilling. Da denne forordning i modsætning til ETIAS-forordningen ikke udbygger Schengenreglerne, skal Danmark ikke i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling træffe afgørelse om eventuel gennemførelse i dansk ret.

2. Gældende ret

2.1. Schengensamarbejdet

Danmark indtrådte i Schengensamarbejdet den 25. marts 2001. Schengensamarbejdets formål er at skabe et fælles område uden indre grænser, og udgangspunktet for Schengensamarbejdet er en ophævelse af personkontrollen ved de fælles indre grænser inden for Schengenområdet suppleret med fælles regler for passage af Schengenområdets ydre grænser og ens visumregler for tredjelandsborgere.

2.2 Afgrænsning af visumfrie tredjelandsborgere

Afgrænsningen af de udlændinge, der er fritaget for visumkrav ved indrejse og ophold i Danmark, sker på grundlag af udlændingelovens § 39, stk. 2, 1. pkt., hvorefter udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om, i hvilket omfang en udlændings pas eller rejselegitimation skal være påtegnet visum til indrejse i eller udrejse af landet.

Bemyndigelsen er udnyttet i § 2 i bekendtgørelse nr. 376 af 20. marts 2015 om udlændinges adgang til Danmark på grundlag af visum (visumbekendtgørelsen), som ændret ved bekendtgørelse nr. 202 af 27. februar 2017.

Størst praktisk betydning har de fælles visumregler, der er fastsat ved Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 af 15. marts 2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav med senere ændringer (visumforordningen), som senest ændret ved forordning (EU) 2017/850 af 17. maj 2017.

Visumforordningen indeholder en positivliste (bilag II) over tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for visumkravet i forbindelse med ophold på højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, jf. forordningens artikel 1, stk. 2. Visumforordningens artikel 1 afgrænser endvidere visse særlige persongrupper, der enten er omfattet af visumpligten eller er fritaget herfor. Danmark er bundet af bestemmelserne om visumpligt og visumfritagelse i visumforordningens artikel 1, herunder positivlisten i bilag II.

Efter visumforordningens artikel 4, stk. 1-3, kan en medlemsstat desuden beslutte at fravige visumpligten eller visumfritagelsen for visse særlige persongrupper.

Danmark har bl.a. fritaget indehavere af diplomatpas, tjenestepas og særlige pas fra en række lande og besætningsmedlemmer på skibe og fly fra visumkravet. En nærmere oversigt over de udlændinge, der er fritaget for visum ved indrejse i Danmark, fremgår af Udlændinge- og Integrationsministeriets oversigt over rejsedokumenter, visumforhold og grænseovergange, som senest er revideret den 17. oktober 2017, og som er offentliggjort på https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/7C51D166-FABD-4252-AF95-096188531BA7/0/oversigt_rejsedokumenter_mv_17102017.pdf.

2.3. Visumfri indrejse i Danmark

Efter udlændingelovens § 3, stk. 1, har udlændinge, der efter regler fastsat i medfør af § 39, stk. 2, er fritaget for visum, ret til at indrejse og opholde sig her i landet i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, hvorved perioden på 180 dage forud for hver opholdsdag tages i betragtning. I de nævnte 90 dages ophold fradrages den tid, hvori udlændingen inden for de 180 dage har opholdt sig i Danmark eller et andet Schengenland. Har udlændingen opholdt sig i Danmark eller et andet Schengenland med opholdstilladelse eller med visum til ophold af mere end 90 dages varighed begrænset til dette Schengenland (langtidsvisum), fradrages denne tid dog ikke.

En visumfri udlænding er imidlertid ikke garanteret en ret til at indrejse, idet udlændingen ved passage af de ydre Schengengrænser skal underkastes grænsekontrol.

Det følger således af udlændingelovens § 38, stk. 1, at ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, skal ind- og udrejsekontrol finde sted i medfør af Schengengrænsekodeksen artikel 6 og 7 (nu artikel 7 og 8).

Efter udlændingelovens § 38, stk. 2, må ind- og udrejsekontrol ikke finde sted ved grænsen til et Schengenland. Dog kan der undtagelsesvis ske kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengengrænsekodeksens artikel 23 (nu artikel 25).

Indrejsebetingelserne fremgår af § 11, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1197 af 26. september 2016 om udlændinges adgang her til landet med senere ændringer (udlændingebekendtgørelsen), og svarer til indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksens artikel 6, stk. 1. Det fremgår således af udlændingebekendtgørelsens § 11, stk. 5, at en udlænding, der ønsker at indrejse i Danmark fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, med henblik på ophold i højst 90 dage inden for en periode på 180 dage, skal opfylde følgende betingelser:

- 1) Den pågældende skal være i besiddelse af gyldigt pas eller anden rejselegitimation med ret til at rejse til Danmark. Passet skal, medmindre der er tale om et begrundet hastetilfælde, være gyldigt i mindst tre måneder efter den påtænkte dato for afrejse fra Schengenområdet. Passet skal være udstedt inden for de seneste ti år.
- 2) Den pågældende skal være i besiddelse af gyldigt visum, medmindre den pågældende er fritaget for visum.
- 3) Den pågældende skal dokumentere formålet med og vilkårene for det påtænkte ophold og have de nødvendige midler til underhold under det påtænkte ophold i Schengenlandene og til hjemrejsen til hjemlandet eller bopælslandet eller til gennemrejsen til et tredjeland, hvor den pågældende er sikret indrejse, eller være i stand til på lovlig vis at erhverve sig disse midler.
- 4) Den pågældende må ikke være indberettet til Schengeninformationssystemet som uønsket.
- 5) Den pågældende må ikke udgøre en trussel for Schengenlandenes offentlige orden, forhold til fremmede magter eller nationale sikkerhed eller sundhed.

3. ETIAS-forordningen

3.1. Indledning

ETIAS-forordningen opretter et fælles europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) for tredjelandssstatsborgere, der er fritaget for kravet om visum. Et lignende system kendes bl.a. fra det amerikanske Electronic System for Travel Authorization (ESTA).

Systemet vil gøre det muligt at indsamle oplysninger om disse tredjelandssstatsborgere, inden de ankommer til den ydre grænse.

En rejsetilladelse vil ikke være et tilsagn om, at tredjelandssstatsborgeren med sikkerhed vil kunne indrejse i Schengenområdet, idet denne beslutning fortsat skal træffes af grænsekontrolmyndighederne, og da indrejsebetingelserne fortsat vil skulle være overholdt på tidspunktet for den pågældendes passage af de ydre grænser.

3.2. Formål og anvendelsesområde (forordningens kapitel 1)

ETIAS-forordningens hovedformål er at bidrage til et højt sikkerhedsniveau ved at muliggøre en risikovurdering af visumfritagne tredjelandsborgere forud for deres ankomst til den ydre Schengengrænse, at bidrage til at forhindre ulovlig indvandring, at bidrage til beskyttelse af folkesundheden, at øge effektiviteten af grænsekontrollen, at støtte målene for Schengeninformationssystemet og at bidrage til forebyggelse, opdagelse og efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger.

Tredjelandsborgere, som udgør en risiko for sikkerheden, ulovlig indvandring eller folkesundheden, skal som udgangspunkt meddeles afslag på rejsetilladelse.

Forordningen finder som udgangspunkt anvendelse i forhold til alle tredjelandssstatsborgere, som er fritaget for visum med henblik på et planlagt ophold på medlemsstaternes område i område i højst 90 dage inden for et tidsrum på 180 dage, samt tredjelandssstatsborgere omfattet af EU-retten om fri bevægelighed, som ikke er i besiddelse af EU-opholdskort. Sidstnævnte persongruppe har dog lempeligere adgang til at opnå en rejsetilladelse.

Forordningen finder ikke anvendelse på bl.a. indehavere af visum eller opholdstilladelser meddelt af en medlemsstat. Endvidere er tredjelandssstatsborgere tilhørende visse persongrupper, som er visumfri til de enkelte medlemsstater i medfør af visumforordningens artikel 4, stk. 1, undtaget fra forordningens anvendelsesområde. Således vil bl.a. de indehavere af diplomatpas, der i dag kan indrejse visumfrit i Danmark, kunne indrejse i Danmark uden at være i besiddelse af en rejsetilladelse.

Nationale myndigheder og Europol gives under visse nærmere betingelser adgang til oplysninger i ETIAS, når det i særlige tilfælde er nødvendigt i forbindelse med forebyggelse, afsløring eller efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger.

3.3.1. Opbygningen af ETIAS

ETIAS vil bestå af ETIAS-informationssystemet, den centrale ETIAS-enhed samt nationale ETIAS-enheder.

ETIAS-informationssystemet består overordnet af et centralt system til automatisk sagsbehandling og til anvendelse til manuel sagsbehandling i den centrale ETIAS-enhed og de nationale ETIAS-enheder samt til høring af andre nationale ETIAS-enheder. Endvidere består systemet af en kommunikationsinfrastruktur og nationalt ensartede grænseflader i hver medlemsstat på grundlag af fælles tekniske specifikationer, som muliggør tilslutning af det centrale system til nationale infrastrukturer.

ETIAS-informationssystemet består desuden af et offentligt websted og en mobilapp til mobilenheder, en e-mailtjeneste, en sikker kontotjeneste, der gør det muligt for ansøgerne om nødvendigt at fremlægge supplerende oplysninger og dokumentation, og en gatewayfacilitet for transportvirksomheder.

Den centrale ETIAS-enhed etableres i Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og er ansvarlig for at fastlægge de kontrolparametre, der skal sikre, at ansøgningen er fuldstændig, og, i tilfælde af, at den automatiserede ansøgningsproces har givet et hit, jf. pkt. 3.5 nedenfor, skal den centrale ETIAS-enhed kontrollere, om ansøgerens personoplysninger svarer til personoplysningerne for den person, der har udløst det pågældende hit.

Hver medlemsstat udpeger en kompetent myndighed, som fungerer som national ETIAS-enhed. De nationale ETIAS-enheder er ansvarlige for at undersøge og træffe afgørelse om ansøgninger om rejsetilladelse i de tilfælde, hvor den automatiserede behandling af ansøgningen har givet et hit, og hvor den centrale ETIAS-enhed har iværksat den manuelle behandling af ansøgningen.

3.4. Ansøgning om rejsetilladelse (forordningens kapitel 2)

Ansøgere skal søge om en rejsetilladelse ved at udfylde et onlineskema via et særligt offentligt websted eller via en mobilapp. Ansøgningen skal indeholde stamoplysninger om ansøgeren selv og, såfremt ansøgeren hævder at være omfattet af EU-retten om fri bevægelighed som familiemedlem, oplysninger om det familiemedlem, som ansøgeren afleder rettigheder efter EU-retten fra.

Ansøgeren skal tillige besvare spørgsmål om personlige forhold, herunder spørgsmål vedrørende strafbare forhold pådømt inden for de seneste 10 år og i tilfælde af terrorhandlinger de seneste 20 år, om ansøgeren har opholdt sig i en specifik krigs- eller konfliktzone i de seneste 10 år og årsagen til dette ophold, og om ansøgeren inden for de seneste 10 år har været omfattet af en afgørelse om at skulle forlade en medlemsstats eller et visumfritaget lands område eller en afgørelse om tilbagesendelse. Ved bekræftende svar skal ansøgeren besvare supplerende spørgsmål, der fastlægges af Kommissionen.

For hver ansøgning opkræves et gebyr på 7 euro. Ansøgere under 18 år eller over 70 år er fritaget for gebyr. Ligeledes er tredjelandsstatsborgere omfattet af EU-retten om fri bevægelighed, som ikke er i besiddelse af EU-opholdskort, fritaget for gebyr.

3.5. ETIAS-enhedernes behandling af en ansøgning (forordningens kapitel 3 og 4)

Ved behandlingen af en ansøgning om rejsetilladelse i ETIAS-systemet vil ansøgerens data automatisk blive slået op i en række europæiske it-systemer med henblik på at fastslå, om den pågældendes ophold på medlemsstaternes område vil udgøre en risiko.

Det centrale ETIAS-system sammenligner således de relevante oplysninger fra ansøgningen med eventuelle oplysninger, der er indberettet til det centrale ETIAS-system, Schengeninformationssystemet (SIS), det kommende ind- og udrejsesystem, visuminformationssystemet (VIS), Eurodac, Europoloplysninger, Interpols database over stjalne og bortkomne rejsedokumenter, Interpols TDAWN-database (Travel Documents Associated with Notices), en ETIAS-overvågningsliste, der etableres samtidig med ETIAS, samt de specifikke risikoindikatorer, som fremgår af de særlige ETIAS screeningregler, der fastsættes af et nedsat ETIAS Screeningsråd.

Hvis ETIAS-systemet på baggrund af den automatiske søgning ikke finder nogen hits mellem data fra ansøgningen og data i de relevante databaser, udsteder ETIAS-systemet automatisk en rejsetilladelse til ansøgeren. Hvis den automatiske sagsbehandling identificerer et eller flere hits, vil ansøgningen blive udtaget til validering i den centrale ETIAS-enhed med henblik på at kontrollere, om der er tale om et falsk hit. Konstaterer den centrale ETIAS-enhed, at et eller flere hits er valide, herunder vedrører

den konkrete ansøger, udtages sagen til manuel sagsbehandling i den nationale ETIAS-enhed, som er ansvarlig for ansøgningen. Hvilken medlemsstats ETIAS-enhed, der er ansvarlig, afgøres efter nærmere objektive kriterier.

Er sagen udtaget til manuel behandling, er det herefter den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed, der skal træffe afgørelse om at meddele eller afslå rejsetilladelse. I visse tilfælde vil den nationale ETIAS-enhed kunne anmode om yderligere oplysninger fra ansøgeren.

Ansøgeren skal senest 96 timer efter indgivelsen, der opfylder betingelserne for at blive behandlet, modtage en afgørelse eller en anmodning om yderligere oplysninger.

3.6. Behandling af en ansøgning om rejsetilladelse (forordningens kapitel 5 og 6)

Det centrale ETIAS-system eller den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed udsteder en rejsetilladelse, hvis behandlingen af ansøgningen viser, at der ikke er konkrete indicier for eller rimelig grund til at antage, at personens tilstedeværelse på medlemsstaternes område vil udgøre en risiko. Den ansvarlige medlemsstats nationale ETIAS-enhed kan forsyne en rejsetilladelse, som den udsteder, med en anmærkning, hvori den anbefaler yderligere eller specifik kontrol ved grænseovergangsstedet. Denne anmærkning skal kun være synlig for grænsemyndighederne, og den skal angive årsagen til anmærkningen.

Rejsetilladelsen vil være gyldig i tre år, eller indtil det anvendte rejsedokuments udløb, hvis udløbsdatoen er mindre end tre år frem. En rejsetilladelse giver ikke automatisk ret til indrejse eller ophold.

Ansøgeren skal bl.a. meddeles afslag, hvis vedkommende har anvendt et bortkommet, stjålet eller ugyldiggjort rejsedokument, udgør en risiko for sikkerheden, ulovlig indvandring eller folkesundheden, er indberettet til Schengeninformationssystemet med henblik på nægtelse af indrejse eller ikke svarer på en anmodning om yderligere oplysninger eller dokumentation inden for de fastsatte frister. Der skal desuden meddeles afslag, hvis der er rimelig og alvorlig tvivl om ægtheden, pålideligheden eller rigtigheden af de oplysninger og den dokumentation, som ansøgeren er fremkommet med.

En medlemsstat kan undtagelsesvis udstede en rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed, hvis det vurderes nødvendigt af humanitære årsager i overensstemmelse med national ret, af hensyn til nationale interesser eller på grund af internationale forpligter. En sådan rejsetilladelse kan gives med gyldighed for højst 90 dage regnet fra tidspunktet for indreisen.

Efter udstedelsen af en rejsetilladelse vil denne kunne annulleres eller inddrages, hvis det bliver åbenlyst, at betingelserne for udstedelsen ikke var opfyldt på tidspunktet for udstedelsen, eller hvis betingelserne ikke længere er opfyldt.

Ansøgere har ret til at få prøvet en afgørelse om afslag på rejsetilladelse. Klagen skal behandles i den medlemsstat, hvis nationale ETIAS-enhed har truffet afgørelsen om afslag, og behandles i henhold til national ret i denne medlemsstat.

Der oprettes en ETIAS-overvågningsliste, der forvaltes af Europol, bl.a. baseret på FN's lister over krigsforbrydere, med henblik på at give et hit i den automatiske del af sagsbehandlingen i det centrale ETIAS-system, hvis en person opført på overvågningslisten indgiver en ansøgning om rejsetilladelse.

3.7. Transportvirksomheders og myndigheders brug af ETIAS (forordningens kapitel 7, 8 og 8a)

Luft- og søtransportvirksomheder samt internationale transportvirksomheder, der befordrer grupper til lands i busser, skal sende en forespørgsel i det centrale ETIAS-system for at kontrollere, hvorvidt en tredjelandstatsborger omfattet af kravet om en rejsetilladelse har en gyldig rejsetilladelse eller ej. Transportvirksomhederne modtager alene et ja/nej-svar. I tilfælde, hvor en tredjelandstatsborger har en

rejsetilladelse med begrænset territorial gyldighed, angiver svaret tillige den eller de medlemsstater, som tilladelsen er gyldig i.

Grænsemyndigheder, som har kompetence til at foretage ind- og udrejsekontroller, skal ved kontrollen på de ydre grænser søge i det centrale ETIAS-system med henblik på at konstatere, at en tredjelandstatsborger har en gyldig rejsetilladelse samt vilkårene for denne, herunder bl.a. oplysninger om rejsetilladelsens gyldighedsperiode, territoriale gyldighed og eventuelle anmærkninger.

Udlændingemyndigheder gives desuden adgang til visse oplysninger i ETIAS med henblik på bl.a. at kunne kontrollere eller verificere, om betingelserne for indrejse eller ophold er opfyldt.

3.8. Retshåndhævende myndigheders adgang til ETIAS-systemet (forordningens kapitel 9)

Udpegede myndigheder i de enkelte medlemsstater kan efter anmodning og under nærmere betingelser gives adgang til et specifikt sæt af oplysninger, der er registreret i det centrale ETIAS-system, med henblik på at forebygge, opdage og efterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger. Anmodningen skal i visse tilfælde indeholde en begrundelse for nødvendigheden af søgningen.

Udlændingemyndighederne i de enkelte medlemsstater kan endvidere gives adgang til en række oplysninger i ETIAS-systemet bl.a. med henblik på at undersøge, om betingelserne for tredjelandstatsborgers indrejse og ophold er opfyldt.

Europol kan med henblik på forebyggelse, opdagelse og efterforskning af terrorhandlinger eller andre alvorlige strafbare handlinger ved begrundet anmodning til den centrale ETIAS-enhed og under nærmere betingelser få foretaget en søgning på et specifikt sæt oplysninger, der er registreret i det centrale ETIAS-system.

3.9. Lagring, databeskyttelse og tilsyn (forordningens kapitel 10 og 11)

Er en tredjelandstatsborger meddelt en rejsetilladelse, lagres sagen i det centrale ETIAS-system for den periode, hvor rejsetilladelsen er gyldig. Dog vil sagen med ansøgerens udtrykkelige samtykke kunne lagres i indtil tre år fra udløbet af en rejsetilladelses udløb med henblik på at lette behandlingen en ny ansøgning.

Er en tredjelandstatsborger meddelt afslag på rejsetilladelse, eller annulleres eller inddrages rejsetilladelsen, lagres sagen i det centrale ETIAS-system som udgangspunkt i fem år fra den seneste afgørelse.

Ved udløbet af disse lagringsperioder slettes sagen automatisk i det centrale ETIAS-system.

Den nationale ETIAS-enheds behandling af personoplysninger sker i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/679 (persondatadirektivet) og direktiv (EU) 2016/680 (retshåndhævelsesdirektivet).

Den centrale ETIAS-enhed og de nationale ETIAS-enheder har pligt til at ajourføre oplysningerne i det centrale ETIAS-system og om nødvendigt ændre eller slette oplysninger, som er faktuelte ukorrekte eller er blevet behandlet i det centrale ETIAS-system i strid med forordningen.

Personoplysninger, der er lagret i det centrale ETIAS-system, må ikke videregives til eller stilles til rådighed for et tredjeland, en international organisation eller en privat part med undtagelse af Interpol. Med henblik på tilbagesendelse eller i et usædvanligt hastetilfælde, hvor der er en umiddelbar og alvorlig trussel om en terrorhandling eller andre alvorlige strafbare handlinger, kan oplysninger om nødvendigt overføres til et tredjeland, hvis nærmere fastsatte betingelser er opfyldt.

Der føres mindst hvert tredje år tilsyn med de nationale ETIAS-enheder og den centrale ETIAS-enheds behandling af personoplysninger. Tilsyn udføres af henholdsvis de nationale tilsynsmyndigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

3.10. Afsluttende bestemmelser (forordningens kapitel 12-15)

Forordningens kapitel 12 indeholder regler om oplysninger til offentligheden, mens kapitel 13 fastlægger de involverede myndigheders ansvarsområder.

Konsekvensændringerne i forordning (EU) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399 og (EU) 2016/1624 fremgår af kapitel 14. Bl.a. tilføjes til indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodexens artikel 6, stk. 1, krav om en gyldig rejsetilladelse, hvis dette er påkrævet.

Kapitel 15 indeholder en række afsluttende bestemmelser, herunder bl.a. at Kommissionen fastsætter tidspunktet for idriftsættelsen af ETIAS samt overgangsbestemmelser i den forbindelse. I en periode på seks måneder fra datoen for ETIAS' idriftsættelse vil brugen af ETIAS være frivillig, og kravet om at være i besiddelse af en gyldig rejsetilladelse vil ikke finde anvendelse. I denne periode skal grænsemyndighederne informere tredjelandsstatsborgere omfattet af ETIAS-forordningen om ETIAS og udlevere en pjecce.

Efter udløbet af den frivillige periode på seks måneder gælder en overgangsperiode på yderligere seks måneder, hvor kravet om rejsetilladelse finder anvendelse. Grænsemyndighederne ved de ydre grænser kan dog i denne periode under visse betingelser undtagelsesvis tillade en tredjelandsborger at indrejse uden en rejsetilladelse, herunder når tredjelandsstatsborgeren indrejser første gang efter den frivillige periode og opfylder de øvrige indrejsebetingelser.

4. Regeringens overvejelser

Terrortruslen mod Danmark og Europa nødvendiggør en systematisk kontrol af, hvem der rejser ind i Schengenområdet. Regeringen støtter derfor en styrkelse af kontrollen med de ydre grænser og anvendelse af fælles kontrolsystemer.

Med ETIAS-forordningen oprettes et fælles system for rejseinformation og rejsetilladelse, som giver bedre mulighed for at identificere visumfri tredjelandsstatsborgere, der udgør en sikkerhedsrisiko, inden de ankommer til Schengenområdets ydre grænse.

Det er regeringens vurdering, at ETIAS-forordningen kan bidrage til bekæmpelse af terrorhandlinger og andre alvorlige, strafbare handlinger, uden at ind- og udrejse for rejsende besværliggøres unødigt.

Efter regeringens opfattelse taler det desuden for at tilslutte sig forordningen, at ETIAS-systemet vil kunne anvendes til at identificere personer, der udgør en risiko for irregulær migration, og til at beskytte folkesundheden.

Det er endvidere regerings holdning, at Danmark fortsat bør deltage i det praktiske Schengensamarbejde. Da en beslutning om ikke at tilslutte sig ETIAS-forordningen i yderste konsekvens vil kunne indebære, at Danmark må forlade det samlede Schengensamarbejde, taler også dette for en dansk tilslutning.

Med vedtagelsen af beslutningsforslaget giver Folketinget sit samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, til at udlændinge- og integrationsministeren på Danmarks vegne i Rådet for Den Europæiske Union kan meddele, at Danmark har besluttet at gennemføre ETIAS-forordningen i dansk ret.

Hvis beslutningsforslaget vedtages, vil udlændinge- og integrationsministeren inden for fristen på seks måneder fra forordningens vedtagelse meddele Rådet, at Danmark vil gennemføre forordningen i dansk

ret. Herved skabes der en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er bundet af forordningen.

5. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Gennemførelse af ETIAS-forordningen i dansk ret vil indebære, at der skal ske ændringer af gældende dansk lovgivning. Der vil således bl.a. skulle ske en tilpasning af udlændingelovens regler om visumfri indrejse i Danmark i overensstemmelse med forordningens krav om besiddelse af en gyldig rejsetilladelse.

Der vil desuden være behov for at fastsætte regler vedrørende henholdsvis den myndighed, der skal udpeges som dansk national ETIAS-enhed, og den myndighed, som tillægges kompetence til at behandle klager over den nationale ETIAS-enheds afgørelser.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets umiddelbare vurdering, at en gennemførelse vil medføre administrative ændringer af udlændingebekendtgørelsen for så vidt angår bestemmelserne om udlændinges indrejse og rejselegitimation.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Gennemførelse af ETIAS-forordningen i dansk ret forventes at have væsentlige økonomiske konsekvenser. Det er forventningen, at de afledte administrative konsekvenser, der følger af forordningen, primært vil vedrøre en række myndigheder under blandt andet Justitsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet og Udenrigsministeriet.

Der vil være væsentlige økonomiske udgifter for det offentlige i forbindelse med etableringen af en it-løsning, som tilvejebringer den nationale ETIAS-myndighed og nationale indvandringsmyndigheders adgang til det centrale ETIAS-system. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at estimere de økonomiske udgifter, da der fra EU's side fortsat udestår en række beskrivelser af snitflader, opgaver og krav til nationale it-løsninger.

Der vil endvidere være udgifter forbundet med, at en række danske myndigheder vil blive pålagt meropgaver som følge af oprettelsen af ETIAS. Den nationale ETIAS-myndighed vil blive pålagt opgaven at sagsbehandle ansøgninger om rejsetilladelse, som ikke kan godkendes maskinelt via automatiserede opslag. Såfremt ETIAS-forordningen vedtages i dens nuværende form, vil den nationale ETIAS-myndighed kunne anmode om yderligere oplysninger fra ansøgeren i form af et interview på en dansk repræsentation.

Den nationale tilsynsmyndighed vil bl.a. få til opgave at udføre revision af de nationale ETIAS-enheders behandling af oplysninger og udarbejde bidrag til rapporter mv. Endeligt skal den nationale klageinstans behandle klager over afslag på rejsetilladelse til Danmark.